

Huisvesting Kermisexploitanten

**(Concept)rapport
Gemeente Deventer**

datum februari 2019
naam adviseur, M. Marshall

Inhoud

Inhoud	2
Aanleiding	3
1 Politieke context	3
1.1 Woonwagenbeleid	3
1.2 Motie Kermisexploitanten	3
2. Gesprekken kermisexploitanten	4
2.1 Hoe zien de kermisexploitanten hun eigen huisvesting	6
2.2 Hoe belangrijk is het om bij de kermisattributen te wonen?	6
2.3 Hoe is de binding van kermisexploitanten met de stad Deventer? Is huisvesting elders in de gemeente ook mogelijk?	7
3. Conclusie	7

Aanleiding

Op 4 juli 2018 heeft de gemeenteraad van Deventer bij meerderheid van stemmen een motie aangenomen over de huisvesting van kermisexploitanten.

1 Politieke context

1.1 Woonwagenbeleid

Eind 2016 heeft het gemeentebestuur van Deventer aan de gemeenteraad toegezegd onderzoek te doen naar de behoefte aan standplaatsen van de woonwagenbewoners. Op basis daarvan is beleid opgesteld voor de huisvesting van Deventer woonwagenbewoners. Deze beleidsnotitie beschrijft de uitkomsten van de analyse en het nieuwe woonwagenbeleid van de gemeente Deventer. De raad heeft bij het vaststellen van het woonwagenbeleid een kaderstellende rol.

Op 9 mei 2018 heeft een beeldvormende raadstafel met inspraak over dit onderwerp plaats gevonden. Op 16 mei is deze beeldvormende sessie voortgezet, waarbij de fracties vragen hebben gesteld aan de wethouder. Een deel van deze vragen is schriftelijk beantwoord (zie bestanden in het raadsinformatiesysteem). Besloten is het stuk te agenderen als debatstuk voor de besluitvormende raad. Belangrijkste punt waarover het debat nog gevoerd wordt is de situatie van de kermisexploitanten en het gemaakte onderscheid tussen bewoners en ondernemers.

De wethouder geeft aan dat de groep kermisexploitanten een bijzondere groep is. De motie moet gezien worden in het kader van een specifieke ruimtelijke vraag van wonen en werken op een kavel. Het wonen op bedrijfskavels is een economische woonvorm.

1.2 Motie Kermisexploitanten

Op 4 juli 2018 heeft de gemeenteraad van Deventer een motie aangenomen. De gemeenteraad is van mening dat de (groep) kermisexploitanten buiten beschouwing is gebleven/gelaten in het onderzoek naar de behoefte aan standplaatsen van de woonwagenbevolking. Daarnaast is de gemeenteraad van mening dat het een onwenselijke situatie is dat de woonstatus onduidelijk blijft, gezien de vraag bij deze specifieke groep in Deventer. De gemeenteraad wil daarom dat er inzicht in deze problematiek wordt gegeven.

De specifieke vraag van de raad aan het college luidt als volgt: "De woonbehoefte voor de Deventer kermisexploitanten nader te onderzoeken en inzicht te bieden in de mogelijkheden en oplossing voor deze problematiek en de raad hierover te rapporteren".

2. Gesprekken kermisexploitanten

Om de behoeften te bepalen en de problematiek nader in kaart te brengen hebben er een tweetal gesprekken plaatsgevonden met de kermisexploitanten en een gesprek met de kermisbond BOVAK.

2.1 Huidige situatie

Landelijk zijn er ongeveer 950 kermisexploitanten gevestigd. Van deze 950 kermisexploitanten zijn er ongeveer 14 gevestigd in de gemeente Deventer. De gemeente Deventer heeft twee grotere percelen voor huisvesting van kermisexploitanten, de Bruggestraat op het bedrijventerrein Kloosterlanden en de Looweg in Bathmen

De gemiddelde standplaats aan de Bruggestraat op Kloosterlanden is doorgaans ingericht met een bedrijfshal, een woonwagen en buitenterrein. De Looweg betreft een verzamelplaats van woonwagens. Er zijn hier geen bedrijfshallen aanwezig.

De attracties nabij de standplaatsen worden op diverse wijzen gehuisvest: in de bedrijfshal, op het buitenterrein of geparkeerd op de openbare weg. Enkele exploitanten hebben een bedrijfshal bij gehuurd in Deventer en/of elders in Nederland.

Woonlocatie kermisexploitanten Bruggestraat Deventer en Looweg Bathmen

Kermisexploitanten zijn gemiddeld drie tot vijf maanden per jaar "thuis" waardoor een normale woning niet gewenst is. De korte wisselende verblijfsduur op kermislocaties vraagt een 'flexibele woning'. Gecombineerd met een 'normale woning' die het merendeel van het jaar leegstaat wordt dit als een te hoge kostenpost ervaren. Ook zouden gezinsleden dan op verschillende plekken wonen.

De huidige woonvorm past het beste bij het businessmodel en leefstijl van de kermisexploitanten. Het sociale karakter vindt men hierbij erg belangrijk.

De huidige locaties zitten echter aan hun maximum. Er zijn geen percelen meer beschikbaar en uitbreiding is nu niet mogelijk. De families die jaren geleden aan de Bruggestraat zijn gaan wonen hebben kinderen gekregen waarvan een deel inmiddels ook een eigen kermisbedrijf heeft. De derde generatie (nu nog schoolgaand) komt er aan.

Omdat de percelen die momenteel in gebruik zijn, niet van dermate omvang zijn om hier meerdere woonwagens voor één familie te plaatsen, leidt dit voor de kermisexploitanten tot ongewenste situaties. Zo worden familieleden gedwongen te zoeken naar andere huisvesting of wonen ze in een caravan die op het perceel staat maar niet de voorzieningen heeft zoals een reguliere woonwagen.

De wagens met attributen (kermisattracties) zijn vaak 20 meter of langer. Bovendien heeft men vaak meerdere attributen per familie. Door de druk op het terrein en de grootte van de wagens ondervindt men problemen met parkeren op eigen terrein. Het parkeerverbod voor groot vervoer heeft de druk op het eigen terrein nog verder vergroot. Het lijkt er op dat onder druk van het parkeerverbod een verschuiving heeft plaats gevonden. De personenwagens en kleinere attributen staan nu op de openbare weg en de grotere attributen op het terrein. De logistiek van de attributen is er daarmee niet eenvoudiger op geworden. Door de omvang van attributen is manoeuvreerruimte nodig. Door geparkeerde auto's op straat kan men regelmatig de draai niet maken en wordt men gedwongen buiten op de weg te parkeren waarvoor men wordt bekeurd. Er is volgens de exploitanten hierdoor een onmogelijke situatie ontstaan in een toch al kraptesituatie.

2.2 Hoe zien de kermisexploitanten hun eigen huisvesting

De voorkeur van de kermisexploitanten gaat uit naar eigen perceelruimte waar men een zelfstandig bestaan op kan bouwen met partner en kinderen, of naar een groter perceel waar meerdere woonwagens geplaatst kunnen worden die voldoende afstand hebben tot elkaars woonwagens en familie om enige vorm van privacy te borgen.

Uit de gesprekken is verder gebleken dat de nieuwe generatie op het erf bij ouders woont, al dan niet met kinderen. De situatie wordt hiermee urgenter om in eigen huisvesting te voorzien. Deze generatie beschikt op basis van de huidige vastgoedprijzen niet direct over de financiële middelen om te voorzien in eigen huisvesting. Met huisvesting wordt dan bedoelt een eigen woonwagen met voldoende ruimte voor het eigen gezin. De voorkeur van de kermisexploitanten gaat desondanks wel uit naar kopen.

Om het voor de kinderen toch aantrekkelijk te houden zien zij een ingroeimodel om grond en woonwagen(s) te kopen als mogelijkheid. Hierbij wordt gedacht aan huurkoop of starterslening. Vanwege de huidige grondprijzen is de grond op bijv. bedrijventerreinen duur geworden. Voor kermisexploitanten is het lastig om een hypotheek te verkrijgen voor hoge grondprijzen. Na aankoop van de grond moet ook nog een woonwagen en hal gebouwd worden.

2.2 Hoe belangrijk is het om bij de kermisattributen te wonen?

De hoeveelheid aan attributen verschilt per exploitant. Dit betekent ook dat er verschillende behoeften zijn met betrekking tot omvang en perceel van bijv. bedrijfshallen. Alle kermisexploitanten hebben aangegeven een sterke voorkeur te hebben voor het wonen bij de kermisattributen. Belangrijk argument is het hebben van eigen ruimte zonder afhankelijk te zijn van andere verhuurders of geschiktheid van loodsen of bedrijfshallen.

Het is voor kermisexploitanten lastig om een ruimte te huren voor drie maanden stalling per jaar. Sociaal is het ook van belang dat de attributen/kermiswagens bij de woonruimte staat.

Het onderhoud vindt met name in de wintermaanden plaats en als men tussentijds terugkomt van een kermisevenement. Omdat men gedurende het jaar veel van huis is, wil men graag nabij de familie dit onderhoud uitvoeren. Men kan elkaar dan ook ondersteunen.

2.3 Hoe is de binding van kermisexploitanten met de stad Deventer? Is huisvesting elders in de gemeente ook mogelijk?

De kermisexploitanten hebben aangegeven een goede binding te hebben met Deventer. Kinderen zijn hier vaak geboren en opgegroeid. De kermisexploitanten geven verder aan dat ze geen sterke voorkeur hebben voor huisvesting in de stad maar dat elders in de gemeente ook tot de mogelijkheden behoort. Voorbeelden die zij noemen zijn het oude ijsbaanterrein of het A1 Bedrijvenpark. Kanttekening hierbij is wel dat bereikbaarheid erg belangrijk is. Niet alle toegangswegen zijn namelijk geschikt voor de kermistransporten. Het bedrijventerrein aan de Looweg wordt bijvoorbeeld als slecht bereikbaar beoordeeld. Dat men dag en nacht door een dorp moet aanrijden is ook onwenselijk.

Een bedrijventerrein nabij de uitvalswegen, mits veilig voor de kinderen, heeft daarom de voorkeur. De overlast naar derden is dan klein.

3. Conclusie

De kermisexploitanten hebben in voldoende mate aangegeven waar de problematiek zit. Deze problematiek bevindt zich in de beschikbare ruimte die nodig is voor de huisvesting. Met deze huisvesting wordt bedoelt voldoende ruimte voor plaatsing van meerdere woonwagens op hetzelfde perceel voor bijv. kinderen of ouderen en de plaatsing van een bedrijfshal voor de opslag van de attributen. Het gaat om ongeveer tien percelen die nodig zijn voor de kermisexploitanten. Deze percelen zouden een gemiddelde omvang moeten hebben van 1.000m²/per gezin.

Er zijn diverse voorbeelden van ontwikkelscenario's. De gemeenten Apeldoorn en Bergen op Zoom hebben reeds ervaring met de huisvesting en mogelijkheden voor kermisexploitanten.

Ruimtelijke oplossingsrichtingen waaraan gedacht kan worden zijn:

1. De huisvesting van de kermisexploitanten betrekken bij de herstructurering van de bedrijventerreinen;
2. Het herstructureren van de huidige huisvesting en re-locatie op deze plek met mee-neming van een of enkele bedrijfshallen in de directe omgeving;
3. Nieuwbouw: nieuwbouw compensatielocatie (3 woonwagens) omgeving Zutphenseweg;
4. Vrijkomende agrarische gronden.